

NOTE 21

RISIKOSTYRING - INVESTERINGSAKTIVITETER

Det har i perioden ikke vært vesentlige endringer knyttet til konsernets risikostyring på området. Risikostyring vedrørende operasjonell drift, primært Elopak, følger i [note 26](#).

KAPITALALLOKERING OG VERDIFALLSRISIKO

Kapitalallokeringen i Ferd vedtas årlig i styret. Allokering av kapital er en av konsernets viktigste oppgaver fordi avkastning og risiko i stor grad bestemmes av hvilke aktivklasser Ferd investerer i og fordelingen mellom aktivklassene. En strukturert kapitalallokering gir et bevisst forhold til diversifisering og anvendelse av konsernets kapitalbase og risikobærende evne. Konsernledelsen vurderer løpende hvorvidt Ferd har tilgjengelig risikokapasitet og om fordelingen av midlene til enhver tid er i tråd med de forutsetninger og krav som ligger til grunn for allokeringen.

Ferds overordnede strategiske allokering tar sikte på en balanse mellom industrielle og finansielle investeringer.

Allokeringen skal være i tråd med eiers vilje og evne til å ta risiko. Et mål på denne risikoviljen er hvor stort verdifall målt i kroner eller prosent eier aksepterer i tilfelle de markedene Ferd er eksponert mot skulle oppleve særdeles kraftige og raske fall. Dette legger føringer på hvor stor andel av egenkapitalen som kan være investert i aktivklasser med høy risiko for verdifall. Dette måles og følges opp ved hjelp av stressester.

Tapsrisikoen blir vurdert som et mulig samlet verdifall uttrykt i kroner og som prosent av egenkapitalen. Ferds langsigthet gjør at eier kan akseptere store svingninger i verdijustert egenkapital.

KATEGORIER AV FINANSIELL RISIKO

Likviditetsrisiko

Ferd har et sterkt fokus på likviditet. Ferd legger til grunn at avkastningen fra finansielle investeringer skal bidra til å dekke løpende renteutgifter. Det er derfor viktig at Ferds balanse er likvid og at muligheten til å realisere aktiva samsvarer godt med løpetiden på gjelden. Konsernet har stilt krav om at under normale markedsforhold skal minst 4 milliarder kroner av de finansielle investeringene bestå av aktiva som kan realiseres i løpet av et kvartal. Dette ivaretas først og fremst gjennom investeringer i børsnoterte aksjer og rentebærende papirer.

Valutarisiko

Ferd har definert intervaller for eksponering i norske kroner, euro, amerikanske dollar og svenske kroner. Så lenge eksponeringen ligger innenfor disse intervallene, gjør Ferd ingen valutatilpasninger. I de tilfellene Ferd har en eksponering utover disse intervallene iverksettes det tiltak for å tilpasse eksponeringen til den etablerte valutakurve.

SENSITIVITETSANALYSE, VERDIFALLSRISIKO INVESTERINGSVIRKSOMHET

Stressesten er basert på en inndeling av konsernets egenkapital i ulike aktivklasser, som utsettes for verdifall som følger:

- Norske aksjemarkedet faller 30 prosent
- Internasjonale aksjemarkeder faller 20 prosent
- Eiendom faller 10 prosent
- Rentekurven skifter 1 prosentpoeng
- Kronekursen styrkes 10 prosent

For å nyansere beregningene gjøres det en vurdering av om Ferds investeringer antas å falle mer eller mindre enn markedet. Det legges for eksempel til grunn at de unoterte investeringene i et stresstestscenario har et verdifall på 1,5- 2 ganger markedet (30-60 prosent i Norge og 20-40 prosent i utlandet).

Tapsrisikoen blir fremstilt som et verdifall uttrykt i kroner og som prosent av verdijustert egenkapital. Tabellen under viser beregnet tapsrisiko i 2011 og 2012.

Beløp i NOK 1 000	2012	2011
Kursrisiko: Norske aksjer faller 30 %	-4 400 000	-4 100 000
Kursrisiko: Internasjonale aksjer faller 20 %	-1 100 000	- 700 000
Kursrisiko: Eiendom faller 10 %	- 200 000	- 200 000
Renterisiko: Rentekurven stiger med 1 prosentpoeng		
Valutarisiko: Kronekursen styrkes med 10 %	- 600 000	- 500 000
Sum verdifall i verdijustert egenkapital	-6 300 000	-5 500 000

Verdifall i % av verdijustert egenkapital

32%

34%

I sensitivitetsanalysene er Ferds eksponering i Aibel i 2012 redusert til 49 % sammenlignet med 2011 hvor den var nesten 80 %, som følge av transaksjon med Ratos inngått i desember 2012. Ferds eksponering i Pronova reduseres først i 2013, da den aksjesalgstransaksjonen er inngått på nyåret.